

749.

Врз основа на член 158-с точка 1), член 154-г, член 154-д став (4), член 154-е, член 154-ж, член 154-м став (3), член 154-н став (4), член 154-њ став (1) и член 154-ќ став (2) од Законот за супервизија на осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр.27/2002, 79/2007, 88/2008, 67/2010, 44/2011, 188/2013, 43/2014, 112/2014, 153/2015, 192/2015, 23/2016, 83/2018 и 198/2018), Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување на седница одржана на ден 25.2.2019 година, донесе

П РА В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ, ПОСТАПКАТА И УСЛОВИТЕ ЗА
СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОБУКА И ПОЛАГАЊЕ НА
СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ВРШЕЊЕ РАБОТИ НА
ЗАСТАПУВАЊЕ ВО ОСИГУРУВАЊЕ

Општи одредби

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот, постапката и условите за спроведување на обука и полагање на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување (во понатамошниот текст: стручен испит за застапник), начинот на бодување на првиот и вториот дел од испитот, бројот и тежината на прапањата од првиот и вториот дел од стручниот испит, начинот на формирање и работење на Комисијата за спроведување на стручен испит за застапник како и формата и содржината на уверението за положен стручен испит за застапник.

Организација на обука и стручен испит
за застапник

Член 2

(1) Обука и стручен испит за застапник организира и спроведува Агенцијата за супервизија на осигурување (во понатамошниот текст: Агенција).

(2) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на стручниот испит ги врши Агенцијата за што Советот на експерти на Агенцијата определува одговорно лице кое утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на стручниот испит.

(3) Стручниот испит за застапник технички го спроведува правно лице избрано од Агенцијата.

Објавување на времето и местото на спроведување на обука и полагање на стручен испит за застапник

Член 3

(1) Обуката и стручниот испит за застапник се спроведува врз основа на констатирана потреба, но најмалку еднаш годишно.

(2) Агенцијата може да не ја спроведе обуката и стручниот испит за застапник доколку не се пријават најмалку 5 (пет) кандидати.

(3) Времето и местото на спроведување на обуката и полагање на стручниот испит за застапник преку оглас се објавува на веб-страница на Агенцијата и во еден дневен весник кој излегува на целата територија на Република Македонија.

Начин на спроведување на обука за полагање на стручен испит за застапник

Член 4

(1) Обуката за полагање на стручниот испит за застапник се спроведува согласно Наставна програма за полагање на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување која ја утврдува Агенцијата и во која се содржани градивото, прописите и литературата.

(2) Обуката за полагање на стручниот испит за застапник е со фонд од вкупно 18 наставни часа.

Едукатори

Член 5

(1) Обуката за полагање на стручен испит за застапник ја спроведуваат предавачи (едукатори) ангажирани од страна на Агенцијата а кои имаат универзитетско образование и работно искуство од десет години во соодветната област за која ќе држат предавања.

(2) Во спроведување на обуката за полагање на стручен испит за застапник, може да учествуваат и признати стручњаци од праксата, од земјата и странство.

(3) За избор на предавачи (едукатори), Агенцијата објавува покана за доставување на понуди на својата веб страница и на страницата на електронскиот систем за јавни набавки.

(4) Изборот на предавачи (едукатори) го врши Агенцијата, врз основа на критериумите утврдени од страна на Советот на експерти и објавени во поканата за доставување на понуди.

(5) Списокот на избрани едуктори се објавува на веб страницата на Агенцијата.

(6) Едукаторите имаат обврска да реализираат обука (предавање) по предметниот модул за кој се избрани од страна на Агенцијата а согласно Наставната програма за полагање на стручен испит за застапник.

(7) Едукаторите се должни да ја одржат обуката (предавањата) според распоред утврден од страна на Агенцијата.

(8) Едукаторите се должни да подготват листа на испитни прашања и нивни одговори и практични примери и нивни одговори согласно критериумите утврдени во закон, истите да ги внесат во единствениот електронски систем за полагање на стручен испит за вршење на работи на застапување во осигурувањето од соодветниот модул и да ги достават во писмена форма до Агенцијата во рок определен од Агенцијата.

Услови за учество на обука и полагање на стручен испит за застапник

Член 6

(1) Право на учество на обука и полагање на стручен испит за застапник имаат кандидати кои имаат завршено најмалку средно образование.

(2) Кандидатот до Агенцијата, во рок утврден во огласот за спроведување на обука и стручен испит за застапник, поднесува пријава за учество на обука и полагање на стручен испит за застапник на образец "Пријава за учество на обука и полагање на стручен испит за застапник (Образец П-ОСИЗ)" кој е даден во Прилог 1 од овој правилник и е негов составен дел, заедно со следната документација:

1. Копија од документ за лична идентификација;

2. Диплома или Уверение за завршено средно образование или друг повисок степен на образование издадена од образовна институција акредитирана во Република Македонија – во оригинал или нотарски заверена копија и

3. Доказ за платен надоместок за учество на обука и полагање на стручен испит за застапник согласно Тарифникот на Агенцијата.

(3) Доколку кандидатот школувањето го завршил во странство потребно е кон пријавата да достави Диплома/Уверение за завршено средно образование или друг повисок степен на образование издадена од образовна институција акредитирана во странство заедно со документ за признавање на странска средношколска или универзитетска квалификација издадена од страна на надлежна институција во Република Македонија.

(4) Доколку личното име и презиме на лицето на документот од став (2) точка 1 не е идентично со личното име и презиме на лицето наведено во документот од став (2) точка 2, потребно е кон пријавата лицето да приложи и извод од матична књига на венчани односно решение за промена на личното име односно презиме.

(5) На кандидатите кои ги исполнуваат условите за учество на обука и полагање на стручен испит за застапник, Агенцијата им издава решение за исполнување на условите за учество на обука и полагање на стручен испит за застапник.

Стручен испит за застапник

Член 7

(1) Стручниот испит за застапник се состои од два дела:

1) Прв дел (теоретски дел) со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите; и

2) Втор дел (практичен пример) со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

(2) Првиот дел од стручниот испит за застапник се полага по предметите:

1.1 Основи на управување со ризик и осигурување

1.2 Законска регулатива од областа на осигурување

1.3 Трговско и облигационо право

1.4 Застапување во осигурување и етички кодекс

1.5 Осигурување на живот и

1.6 Неживотно осигурување.

(3) Вториот дел од стручниот испит за застапник се состои од:

1) Практичен пример;

2) Прашања кои кандидатот треба да ги одговори врз основа на практичниот пример.

(4) Вториот дел од стручниот испит за застапник се полага за сите предмети од првиот дел од стручниот испит за застапник.

(5) Деталната содржина на секој од предметите од првиот дел на стручниот испит за застапник е разработена во Наставната програма за полагање на стручен испит за застапник и во истата се содржани градивото, прописите и литературата.

(6) Наставната програма за полагање на стручниот испит за застапник Агенцијата ја објавува на нејзината веб страна.

Прв (теоретски) дел од стручниот испит за застапник

Член 8

(1) Стручниот испит за застапник започнува со полагање на првиот (теоретски) дел од испитот.

(2) Првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник се полага писмено по електронски пат со одговарање на прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник содржи вкупно 30 прашања односно по 5 прашања за секој од предметите од кои се состои Првиот дел на стручниот испит за застапник.

(4) Секој прашање се состои од 5 понудени опции на одговори за заокружување од кои една опција е точна, две се слични и две не се точни.

(5) Секој точен одговор на прашање се бодува со 1 (еден) поен, сличните и неточните одговори одговори не се бодуваат.

(6) Кандидатот го положил првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник доколку постигнал најмалку 70% од вкупниот број поени односно доколку постигнал најмалку 21 поен.

(7) На кандидатот за време на полагање на првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник не му се дозволува користење на законни ниту закони со коментари и објаснувања.

(8) Вкупното времетраење на првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник изнесува 120 минути.

(9) Резултатите од полагањето на првиот дел на стручниот испит за застапник му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

Втор дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник

Член 9

(1) Вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник се полага во рок од најмалку 15 дена по успешно полагање на првиот (теоретски) дел од стручниот испит.

(2) Кандидатот кој не го положил првиот (теоретски) дел од стручниот испит за застапник не може да го полага вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник.

(3) Вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник се полага писмено со проучување на 6 практични примери, по еден практичен пример од секој предмет. Секој практичен пример содржи 1 прашање со 5 понудени опции за заокружување од кои една опција е точна, две се слични и две не се точни.

(4) Секој точен одговор на прашање се бодува со 5 (пет) поени, сличните и неточните одговори одговори не се бодуваат.

(5) Кандидатот го положил вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник доколку постигнал најмалку 70% од вкупниот број поени односно доколку постигнал најмалку 21 поен.

(6) На кандидатот за време на полагање на вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник му се дозволува единствено користење на закони (без коментари и објаснувања) кои во електронска врска се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот, калкулатор и пенкало.

(7) Вкупното времетраење на вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник изнесува 120 минути.

(8) Резултатите од полагањето на вториот (практичен пример) дел на стручниот испит за застапник му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

Член 10

(1) Се смета дека кандидатот го положил стручниот испит за застапник доколку го положил првиот (теоретски) дел и вториот дел (практичен пример) од стручниот испит за застапник во рамки на едно полагање.

(2) Кандидатот кој не го положил стручниот испит за застапник со првото полагање има право на две повторни полагања на стручниот испит во рок од шест месеци од денот на завршување на обуката.

(3) Кандидатот кој три пати еднопосредно не го положил стручниот испит за застапник го губи правото на повторно полагање на стручниот испит предвиден со обуката.

(4) Лицата од став (3) на овој член имаат право на пријавување на наредна обука, на начин и под услови утврдени со овој правилник.

Комисија за спроведување на стручниот испит за застапник

Член 11

(1) Комисијата за спроведување на стручниот испит за застапник ја формира Советот на експерти на Агенцијата (во натамошниот текст: Комисија).

(2) Комисијата ги верификува прашањата за стручниот испит за застапник.

(3) Комисијата врши и ревизија и ажурирање на јавно достапната база на прашања за спроведување на стручниот испит за застапник.

Постапка за спроведување на стручниот испит за застапник

Член 12

(1) Кандидатот на кој што со решение му е одобрено барање за полагање на стручниот испит за застапник во осигурување, преку веб страницата на Агенцијата и Јавниот радиодифузен сервис се известува за времето и местото на полагање на стручниот испит за застапник најдоцна во рок од 8 дена пред полагање на стручниот испит за застапник.

(2) На кандидатот на кој што со решение му е одобрено барање за полагање на стручниот испит за застапник во осигурување мора да му се овозможи да го полага стручниот испит за застапник во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на стручниот испит за застапник.

Член 13

(1) Стручниот испит за застапник започнува во точно определено време и истиот трае согласно времето утврдено во овој правилник.

(2) Каснење на испит може да се толерира но само доколку од почеток на испитот не поминале повеќе од 10 минути од оправдани причини.

(3) Стручниот испит за застапник се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит за застапник со материјално техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(4) Полагањето на стручниот испит за застапник се снима и во живо се емитува на веб страницата на Агенцијата, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Агенцијата.

(5) Во просторијата за полагање на стручниот испит за застапник, за време на полагање на испитот се присутни двајца овластени претставници од Агенцијата, членовите на Комисијата за спроведување на стручниот испит за застапник, еден претставник од Министерството за финансии, еден претставник од Владата на Република Македонија на предлог на Канцеларијата на претседателот на Владата на Република Македонија и еден информатичар предложен од Министерството за информатичко општество и администрација.

(6) Просторот и условите за одржување на стручниот испит за застапник ги обезбедува посебно правно лице со кое Агенцијата склучила договор а кое што ги исполнува просторните услови и материјално техничката и информатичката опременост на просторите за полагање на испитот кон ги пропишува Агенцијата.

Член 14

(1) Пред почетокот на полагањето на стручниот испит за застапник, овластениот претставник од Агенцијата го утврдува идентитетот на кандидатот со увид на лична карта или патна исправа.

(2) На кандидатот за време на полагањето на стручниот испит за застапник не му се дозволува користење на мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на стручниот испит за застапник не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарот од Министерството за информатичко општество и администрација, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(4) Ако техничките проблеми со компјутерот бидат отстранети за пет минути стручниот испит за застапник продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок стручниот испит за застапник само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на стручниот испит за застапник.

(5) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути стручниот испит за застапник се прекинува за сите кандидати што го полагаат стручниот испит за застапник и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на стручниот испит за застапник.

(6) Доколку кандидатот при полагањето на стручниот испит за застапник постапува спротивно од став (2) и став (3) на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на стручниот испит за застапник во таа испитна сесија.

(7) Во случаите од ставот (6) на овој член, се смета дека кандидатот не го положил стручниот испит за застапник и истото се констатира во записникот за полагање на стручниот испит за застапник.

(8) Лицата од член 13 став (5) од овој Правилник, за време на полагањето на стручниот испит за застапник не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во

непосредна близина на кандидатот кој го полага стручниот испит за застапник, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржуваат подолго од пет минути.

Член 15

(1) На денот на полагањето на стручниот испит за застапник претставникот на Агенцијата му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем.

(2) По одобрувањето на пристапот кандидатот добива електронски тест за стручниот испит за застапник, компјутерски генериран, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем, од јавно достапната база на прашања.

(3) Првиот и вториот дел од стручниот испит за застапник содржат упатство за начинот на решавање на истиот за кое претставникот на Агенцијата дава појаснување пред да започне полагањето на стручниот испит за застапник.

(4) Електронскиот систем за полагање на стручниот испит за застапник не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно практичниот пример и прашања и/или задачи за вториот дел од испитот во една сесија за повеќе од еден кандидат.

Член 16

(1) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од стручниот испит за застапник поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем полагањето на стручниот испит за застапник се прекинува.

(2) Доколку причините од ставот (1) на овој член ќе се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на стручниот испит за застапник истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

(3) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (2) на овој член стручниот испит за застапник се прекажува за друг термин.

Член 17

(1) По завршување на стручниот испит за застапник, Комисијата составува записник.

(2) Записникот го потпишуваат членовите на Комисијата за спроведување на стручниот испит за застапник кои присуствувале на спроведување на стручниот испит за застапник.

Објавување на резултати

Член 18

Агенцијата во рок од 5 дена од денот на полагање на вториот дел од стручниот испит за застапник на својата веб страница објавува список на кандидати кои го положиле стручниот испит за застапник.

Уверение за положен стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување

Член 19

(1) На кандидатот кој успешно го положил стручниот испит за застапник, Агенцијата му издава Уверение за положен стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување во рок од 15 дена од денот кога е утврдено дека стручниот испит за застапник е положен.

(2) Уверението за положен стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување содржи:

1. Полно име и презиме на кандидатот;
2. Година и место на раѓање на кандидатот;
3. Датумот на полагање на стручниот испит за застапник;
4. Број и датум на издавање на Уверението за положен стручен за вршење работи на застапување во осигурување и
5. Име, презиме и потпис на Претседателот на Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Преодни и завршни одредби

Член 20

(1) Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

(2) Со денот на влегување во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за начинот и постапката за спроведување на обука за вршење работи на застапување во осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 24/2015 и 16/2017) и Правилникот за начинот и постапката за спроведување на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 118/2014 и 16/2017).

Бр. 02-263/6
25 февруари 2019 година
Скопје

Совет на експерти
Претседател,
д-р Климџе Попоски, с.р.

ПРИЛОГ 1 – Образец П-ОСИЗ

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕ

ПРИЈАВА¹

ЗА УЧЕСТВО НА ОБУКА И ПОЛАГАЊЕ НА СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ЗАСТАПНИК

1.	Име и презиме	
2.	Датум и место на раѓање (од лична карта)	
3.	Адреса на живеење (од лична карта)	
4.	ЕМБГ	
5.	Контакт телефон (мобилен)	
6.	Адреса на електронска пошта (е-маил) на која лицето се согласува да биде контактиран во врска со пријавата	

Се пријавувам за учество на обука и полагање на стручен испит за застапник. Кон пријавата ја приложувам документацијата согласно членот 6 став (2) од Правилникот за начинот, постапката и условите за спроведување на обука и полагање на стручен испит за вршење работи на застапување во осигурување и тоа *(се заокружува односно означува доколку се пополнува електронски)*:

1.	Копија од документ за лична идентификација ²
2.	Диплома или Уверение за завршено средно образование или друг повисок степен на образование издадена од образовна институција акредитирана во Република Македонија – во оригинал или нотарски заверена копија ³
3.	Доказ за платен надоместок за учество на обука и полагање на стручен испит за застапник согласно Тарифникот на Агенцијата.

ИЗЈАВА НА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

Со поднесување на оваа пријава изјавувам дека податоците и информациите што ги содржи оваа пријава, како и целата документација која ја доставувам кон пријавата, се точни и не содржат фалсификувани податоци и документи а во случај на промена на податоците содржани во оваа пријава, како и во документацијата доставена во прилог кон оваа пријава, во рок од 3 работни дена од настанувањето на промената ќе ја известам Агенцијата. Се согласувам моите лични податоци содржани во оваа пријава да се користат согласно прописите на Законот за заштита на лични податоци.

Датум и место на поднесување

Потпис на подносителот на пријавата

_____. ____20____ година, _____

_____

¹ Се препорачува Пријавата да се пополнува електронски. Електронска верзија на Пријавата може да се најде на официјалната интернет-страница на Агенцијата за супервизија на осигурување www.aso.mk. Доколку Пријавата не се пополнува електронски, задолжително треба да се користи пенкало и да се пишува со големи букви.

² Доколку личното име и презиме на лицето на документот за лична идентификација не е идентично со личното име и презиме на лицето наведено во документот од точка 2, лицето е должно да приложи и Извод од матична книга на венчани односно Решение за промена на личното име односно презиме.

³ Доколку лицето школувањето го завршил во странство потребно е кон пријавата да достави Диплома/Уверение за завршено средно образование или друг повисок степен на образование издадена од образовна институција акредитирана во странство заедно со документ за признавање на странска средношколска или универзитетска квалификација издадена од страна на надлежна институција во Република Македонија.